

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: גרניט	שם פרטי: דב
-----------------	-------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

בלועזית Grauer		שם משפחה איתו נולדתי: גראוור
שנת לידה: 24/7/1940	מין: זכר	שם פרטי איתו נולדתי: בוריס
ארץ לידה: רומניה		עיר לידה: צ'רנוביץ
שם פרטי ושם נעורים של האם: פייגה-פני גודל		שם פרטי ושם משפחה של האב: מאיר-מקס גראוור
ארץ המגורים: רומניה		מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: צ'רנוביץ
חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)		השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)
מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)		מקומות מגורים בתקופת המלחמה: צ'רנוביץ, כפר לא ידוע בפרברי העיר (שם העיר או האזור ושם הארץ)
בלועזית		במידה והיית בגטו, ציין את שמו
בלועזית		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו
תאריך השחרור: 1944		המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: צ'רנוביץ
ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור		במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)
במידה ועלית באניה, ציין את שמה		במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מתי
שנת עליה: 1966		תיאודור הרצל

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נולדתי בשנת 1940 למשפחת גרוואר משפחה יהודית אורתודוקסית בעיר צ'רנוביץ' ברומניה, כיום אוקראינה, בן יחיד להוריי מאיר ופייגה. הוריי היו אנשים אמידים עם קשרי מסחר ענפים. סבי מצד האם היה רב וישב בבית דין יהודי לממונות והתפרנס ממסחר בתוצרת חקלאית. סבי מצד האב היה שותף לעסקיו שח סבי מצד אמי. אבי היה מומחה לצביעת בדים ועבד כשכיר בבית חרושת גדול לטקסטיל בצ'רנוביץ' כאחראי על כל מחלקת הצבעים. הוריי התחתנו בשנת 1937 והם קנו בית רחב מידות אשר כלל גם חדר למשרתת אשר הייתה בביתנו באותה תקופה, באזור שיהודים לא גרו בו, כיוון שהיו מעוניינים בבית מודרני ומפואר שלא היה מצוי באזור בו גרה הקהילה היהודית.

כחודש לפני לידתי, צ'רנוביץ' סופחה לברית המועצות והסובייטים שלטו בעיר. לאחר לידתי ביום 27.2.1940, אמי פנתה למשרד הפנים בבקשה להוציא תעודת לידה, וציינה בפני הפקיד הרוסי במקום כי שמי הוא ברל- דב ביידיש, על שם דודתי מצד אמי. הפקיד הרוסי שכנע אותה להחליף את השם לשם רוסי מובהק ולפיכך השם המצוי על תעודת הלידה שלי הנו בוריס, אך בבית קראו לי בשם ברל או בורי.

לאחר הכיבוש הסובייטי, הולאמו כל המפעלים הפרטיים וכל מי שלא הייתה לו תעודת עבודה גורש מהעיר ורבים מתו בדרך זו. למזלו של אבי, היה נחוץ לעבודה בבית חרושת, והוא קיבל אישור עבודה שהיה מיוחד וכלל גם את כל המשפחה שלו.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

ביום 11.10.1941, לאחר שנסוגו הסובייטים מהעיר והרומנים שלטו במקום בעידודה של גרמניה הנאצית, יצאה פקודת יום מטעם מושל מחוז בוקובינה, בו הייתה מצויה גם צ'רנוביץ', לפיה היהודים ירוכזו בגטו בתוך תחום מוגבל. המזל הגדול שלנו היה שלא גרנו באזור בו חיה הקהילה היהודית ובדרך שאיני יודע לא חיינו בתוך הגטו, אלא הועברנו, אני אמי וסבתי מצד אבא למקום מחבוא בדיר חזירים הסמוך לביתה של המשרתת. במקום זה שהינו שנה שלמה והמשרתת דאגה לנו לאוכל ולביגוד לאורך כל התקופה. אנו שילמנו לה עבור כך, אך אמי סיפרה לי שזה היה מעשה חסד אמיתי כי גם כשלא היה לנו כסף לתת, המשכנו לקבל מזון מהמשרתת. איני יודע את שמה של המשרתת.

בדצמבר 1941 הגטו נסגר והודיעו ליהודים שניתן לחזור למקום. לאחר ששילמנו שוחד רב למשטרה ולגורמים נוספים, חזרנו לביתנו וגילינו שלמרות שהמשרתת ניסתה לשמור על הבית שלנו, הוא עבר ביזה וכל חפצי הערך כגון רהיטים וכלי בית נגנבו. בבית זה נשארנו עד תום המלחמה, כאשר לאורך התקופה הזו המשרתת דאגה לנו למזון. אסור היה לנו לצאת, אך במקביל לחצר הבית שלנו היה חצר של בית יתומים. בתוך הגדר של החצר שלנו הייתה פרצה והייתי יוצא הרבה פעמים לשחר עם ילדי בית היתומים במקום לאורך כל התקופה. חליתי בדיפטריה, מחלה אשר סיכנה את חיי אך למזלי קצין רוסי הציל את חיי והעביר לנו תרופה אשר נטרלה את המחלה.

במקביל לתקופה שבה שהינו בדיר החזירים נלקח אבי בחודש יולי 1941 לעבודות כפיה במחנה Tragw- Neamti והוכרח לעבוד בבניית סכרים על נהר Uzana. לאחר מכן נלקח למחנה Tighina- Basasrapirisk משם הצליח לברוח. לאחר מכן הוא נלקח שוב לעבודות כפייה במחנה Doaga ברומניה ושם הוכרח לעבוד בבניית מבצרים. הוא ברח שוב מן המחנה וחזר לבוקרשט בשנת 1944 וגם שם בבית של קרוב משפחה. אני ואמי התאחדנו איתו בשנת 1946 בעיר ארד שברומניה, על גבול הונגריה.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בשנת 1946 התחלתי ללמוד בבית ספר יסודי עד כיתה ח'. לאחר מכן למדתי עד כיתה י' בבית ספר תיכון ציבורי בשם יון סלאביק, כאשר בשעות אחר הצהריים למדתי בחדר עם מלמד בשם נפתלי. בשנת 1957 כשהייתי בגיל 17 התכוננתי לבחינות קבלה לרפואה והתקבלתי ללימודים בבית ספר לרופאה Timisoara. לאחר שנרשמתי בשנת 1959 לעלייה לארץ מטעמי ציונות, הרשויות במדינה הגדירו אותי כבוגד ונזרקתי מהאוניברסיטה. כעונש, גויסתי בגיוס חובה לצבא רומניה שם שירתתי ביחידה המורכבת מאנשי פשע. השירות בצבר כלל עבודה קשה, וכמו כן שישה חודשים ביחידת קומנדו.

בשנת 1962 חזרתי לארד וחיפשתי עבודה. באחד מן הימים כשהלכתי ברחוב פגשתי את המורה שלי למתמטיקה והוא הצליח לסדר לי עבודה בתחזוקה בתחנת כוח בעיר. בעבודה זו קודמתי עד לדרגה של ראש משמרת ולאחריה קודמתי להיות טכנאי הפעלת טורבינות. בשנת 1963 נשלחתי לבית ספר טכני לעיבוד שברי מתכות. למדתי שם כשנתיים עד ספטמבר 1966.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

אני מגיע ישירות ממשפחה ציונית. בפעם הראשונה, משפחתי ואני נרשמנו לעליה בשנת 1951 אך לא קיבלנו אישור לעלות. בשנת 1957 ניתנה שוב האפשרות להירשם לעלייה וכך עשינו. באוקטובר 1966 עלינו ארצה. טסנו מבוקרשט לנפולי. בנפולי שהינו כשבועיים עד שהגיעה אניית תיאודור הרצל שהביאה אותנו לחופי חיפה. באנייה פגשנו אדם מטעם הסוכנות היהודית שהמליץ לנו להגיע לירושלים.

כשהגעתי לארץ שיניתי את שמי מבוריס לשמי כיום, דב גרניט. בשבועיים הראשונים גרנו בצריפי אסבסט. לאחר פגישה קצרה שקיימתי אם איש הסוכנות היהודית בירושלים, הועברנו תוך מספר ימים לדירה ברחוב אולסוונגר 121 בקריית יובל. שבועיים לאחר העלייה התחלתי לעבוד בבית חרושת קופולק אשר עסק בייצור תרופות וטרינריות, כאיש תחזוקת מכונות. עבדתי שם כשנה ובמקביל למדתי 4.5 חודשים באולפן. באוקטובר 1967 התחלתי ללמוד באוניברסיטה העברית לימודי רוקחות ובשנת 1969 התחלתי לעבוד בבית המרקחת במחסן התרופות וסיימתי כמנהל אגף עד לפרישתי בשנת 2003.

בשנת 1968 נישאתי לראשונה ונולדה לנו בת המתגוררת כיום בחיפה. בשנת 1980 נישאתי בשנית לסילביה וממנה נולדו לי ארבעה ילדים נוספים. כיום אני סב לשלושה נכדים.

המסר שאני רוצה להעביר לדורות הבאים הוא שעלינו לעמוד על זכויותינו ועל הארץ שלנו, ושאסור לנו לכופף את ראשינו בפני אף אחד, אלא לקום על מה ששלנו.

ראיון: יובל אקוע

דצמבר 2012